

Pedagogische beleid en werkwijze Kinderopvang Mowgli 0-4 jaar

Pedagogisch beleid en werkwijze Kinderopvang Mowgli (0-4 jaar)

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid en de werkwijze van Kinderopvang Mowgli voor de leeftijdsgroep 0-4 jaar. Ons kinderdagverblijf is gelegen aan de Jagersboschlaan 17 in Vught en vangt dagelijks maximaal 83 kinderen op in de leeftijd van 0-4 jaar.

Visie

Kinderopvang Mowgli wil een waardevolle bijdrage leveren aan de gezonde en veilige opvoeding van kinderen met duurzaamheid, samenwerken, eigenheid en ruimte als kernwaarden.

Inhoudsopgave

Pedagogisch beleid en werkwijze Kinderopvang Mowgli	2
(0-4 jaar)	2
Inleiding	2
Visie	2
1. Pedagogische basisdoelen	3
1.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid voor alle kinderen	3
Vaste en sensitieve verzorgers	4
Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes	6
Inrichting van de omgeving	9
1.2 Ruimte voor persoonlijke competentie	12
Ontdekkers	12
Individen	13
Buitenspelers	13
Risiconemers	13
1.3 Ruimte voor sociale competentie	14
1.4 Kinderen normen en waarden bijbrengen	15
2. Veiligheid	16
2.1 Veilig en gezond	16
2.2 Gezonde voeding	16

2.3 De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	16
3. Ouders	16
3.1 Samen opvoeden.....	17
3.2 Welbevinden gesprek.....	17
3.2 Ouderparticipatie	17
3.3 Klachten.....	17
4. Informatie.....	17
5. Kwaliteitsontwikkeling	18
5.1 Persoonlijke ontwikkeling.....	18
5.2 Teamontwikkeling	18
5.3 Pedagogisch coach	18
5.4. Beleidsmedewerker.....	19
5.5 Stagiaires en vrijwilligers	19

1. Pedagogische basisdoelen

Marianne Riksen- Walrave omschrijft 4 pedagogische basisdoelen welke zijn opgenomen in de wet kinderopvang. Ons pedagogisch beleid is gefundeerd op deze 4 doelen. Onze visie is verweven in de uitwerking van deze basisdoelen. We gebruiken daarnaast het pedagogisch kader voor 0-4 jarigen en de interactievaardigheden voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang om de doelstellingen te behalen en te waarborgen.

1. Emotionele veiligheid en geborgenheid voor alle kinderen
2. Ruimte voor persoonlijke competentie
3. Ruimte voor sociale competentie
4. Kinderen normen en waarden bijbrengen

1.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid voor alle kinderen

Als kinderen naar Kinderopvang Mowgli gaan komen ze in een nieuwe omgeving. Ze brengen er vaak veel tijd door en het wordt gedurende een belangrijke fase in hun leven hun tweede thuis. De ervaringen die zij hier opdoen zijn belangrijk voor hun ontwikkeling en opvoeding. Bij Mowgli hebben we niet alleen een zorg- en opvang functie maar bieden we ook een heel eigen speel en leeromgeving. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich fijn voelen op de kinderopvang en kiezen daarom voor een positieve benadering en veel aandacht voor de emotionele veiligheid van de kinderen. We creëren zoveel mogelijk een huiselijke sfeer en omgeving.

Veiligheid is de basis van elk kind. Wanneer een kind zich niet veilig voelt kan het zich niet goed ontwikkelen. Het kind gaat dan niet op ontdekking en gaat uitdagingen uit de weg. De volgende drie bronnen en de wijze waarop wij daar invulling aan geven vormen de basis voor emotionele veiligheid bij Kinderopvang Mowgli.

Vaste en sensitieve verzorgers

Mentorschap en vaste gezichten

Het mentorschap draagt bij aan de emotionele veiligheid en aan de ontwikkeling van kinderen en pedagogisch medewerkers. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie is de basis van het werk van de pedagogisch medewerker. Door het begeleiden van eigen mentorkinderen is er ruimte voor de pedagogisch medewerker om deze kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen zullen de kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

Elk kind heeft zijn eigen mentor. Ouders zijn op de hoogte wie de mentor is van hun kind.

De mentor:

- biedt een vertrouwensrelatie en sociaal emotionele veiligheid.
- kan talenten in kinderen ontdekken en laten groeien.
- stimuleert het kind in zijn ontwikkeling en signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen.
- is het eerste aanspreekpunt voor ouders.
- nodigt de ouders uit voor een intakegesprek en voert de intake- en welbevindengesprekken.
- begeleidt het kind in de kennismaking met de (nieuwe) groep.
- zorgt ervoor dat alle betrokken pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van bijzonderheden van het kind en afspraken die met de ouders gemaakt zijn.

Naast mentoren werken we met vaste gezichten. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De pedagogisch medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.

Wanneer het echt niet anders kan wijken wij voor maximaal 4 aaneengesloten weken af van het vaste gezichten criterium. Dit doen wij wanneer het vaste gezicht uitvalt door ziekte, vakantie of verlof en er geen ander vast gezicht beschikbaar is om in te roosteren. Om de emotionele veiligheid en stabiliteit te borgen voor het kind kijken we eerst of er een pedagogisch medewerker van de zelfde groep beschikbaar is. Wanneer dit niet het geval is kijken we of er een pedagogisch medewerker van een aangrenzende groep beschikbaar is of een vaste invalkracht. Dit kan ook een stagiaire zijn die ingezet mag worden en al bekend is met de groep. Er vindt altijd een zorgvuldige overdracht plaats zodat het vervangende gezicht op de hoogte is van de behoeften van het kind.

Afwijken van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

Gedurende 3 uur per dag mag je afwijken van de BKR. Een pedagogisch medewerker mag dan tijdelijk meer kinderen opvangen dan de norm voorschrijft.

Wij maken gebruik van 3 type diensten:

Vroeg: 7.30-17.00, Dag: 8.15-17.45 en Laet: 9.00-18.30.

De pauzetijden zijn tussen 14.00-15.00. Wanneer op een groep 2 pedagogisch medewerkers staan ingeroosterd dan staat een pedagogisch medewerker alleen op de groep van 7.30-9.00, van 14.00-15.00 en van 17.00-18.30.

Wanneer er 3 pedagogisch medewerkers staan ingepland dan is dat tussen 8.00-9.00, van 14.30-15.00 en van 18.00-18.30. Aan het begin en einde van de dag zijn niet alle kinderen aanwezig en wordt de BKR niet gedurende dat hele tijdsblok overschreden. In de praktijk gebeurt dit tussen 8.00 – 9.00 (aanvang van de dag), 14.00-15.00 (pauze tijden) en 17.00-18.00 (einde dag).

Tijdens die 3 uur dat we afwijken van de BKR blijven de kinderen in de directe nabijheid van de pedagogisch medewerker en wordt er vrij gespeeld in een overzichtelijke binnen- of buitenruimte. De pedagogisch medewerker heeft zo zicht op elk kind, biedt nabijheid en kaders, bewaakt de veiligheid, begeleidt interacties en volgt elk kind in zijn of haar behoeften. We hanteren een 4-ogen principe welke in ons beleidsplan veiligheid en gezondheid is uitgewerkt. Dit betekent dat er altijd iemand mee kijkt of luistert wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat.

Interactievaardigheden

Om kinderen goed te kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling is het van groot belang dat er goede communicatie is tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen. Communicatie verloopt over en weer op verschillende manieren, verbaal en non verbaal. Dit noemen we interactie.

Elke pedagogisch medewerker die werkzaam is in de kinderopvang hoort over interactievaardigheden te beschikken die zijn vastgesteld voor onze sector. Ze helpen om op een goede manier te reageren op boodschappen van kinderen. Door deze vaardigheden toe te passen, voelen kinderen zich gehoord en gezien. Ze voelen zich veilig binnen de groep. Ook weten ze wat er van hen wordt verwacht. Dit zorgt ervoor dat ze kunnen meedoen in de groep.

Bij Mowgli besteden we hier in de pedagogisch coaching veel aandacht aan op zowel individueel als groepsniveau.

De interactievaardigheden beslaan de volgende gebieden:

1. sensitieve responsiviteit

De basishouding waarin je signalen van kinderen oppikt, interpreteert en effectief omzet in ondersteuning.

Voorbeeld: Een ouder verlaat net de groepsruimte en de deur valt daar bij dicht. Mette van 5 maanden oud kijkt richting de deur en begint hard te huilen. De pedagogisch medewerker volgt haar blik. 'Dat was schrikken, dat maakte een hard geluid!' Ze pakt Mette op en troost haar.

2. respect voor de autonomie

De vaardigheid om alle kinderen in de groep te zien als individuen en ieder de ruimte en de tijd te geven om zich op eigen wijze te ontwikkelen.

Voorbeeld: Sam van 2 jaar oud wil zelf zijn laarsjes aantrekken. De pedagogisch medewerker ziet dat hij worstelt maar laat hem proberen. 'Wat goed dat je het zelf wil proberen Sam!'. Als iedereen klaar is heeft Sam 1 laarsje aan. De andere lukt nog niet zo goed. De pedagogisch medewerker vraagt aan Sam of ze hem mag helpen met het tweede laarsje. Sam steekt zijn voet toe. De pedagogisch medewerker houdt de laars vast zodat Sam zijn voet er in kan steken. Trots loopt hij naar buiten.

3. structureren en grenzen stellen

De vaardigheid om voor ieder kind aan te geven wat er van hem wordt verwacht: op welk moment en op welke manier. Rekening houdend met de mogelijkheden van het individuele kind.

Voorbeeld: Op de peutergroep gaan alle kinderen na de lunch even rusten of slapen. Peter is druk aan het spelen met de dino's.. De pedagogisch medewerker gaat naar hem toe en spreekt hem op ooghoogte aan: 'Peter, het is nu rust tijd. Wil je rusten of slapen? Als we gaan rusten is het belangrijk dat het stil is in de ruimte. Jij en de dino's moeten daarom ook even stil zijn. Je mag wel rustig een

boekje lezen. Misschien willen de dino's ook wel even gaan liggen? Na het rusten mag je in de tuin weer rondrennen. Dat is al heel snel weer.'

4. praten en uitleg geven

De vaardigheid om te ondersteunen in de communicatie, zodat ieder kind meer begrippen leert. 'Ondertitel' je eigen handelen en dat van kinderen. Ongemerkt wordt ieder kind geïntroduceerd in alledaagse handelingen en gewoontes.

Voorbeeld: tijdens het verschoonmoment neemt de pedagogisch medewerker de tijd om te benoemen wat ze doet. 'Ik til nu je beentjes op en trek jouw broek uit. Help je een beetje mee? Waar zijn jouw voetjes? Zo.. daar gaat de vieze luier.. dan ga ik nu jouw billen poetsen.'

5. ontwikkeling stimuleren

De vaardigheid om de kennis, het handelen en de gevoelswereld van ieder kind te vergroten. Dit draagt bij aan een brede basis om op een vloeiende manier door te stromen naar het basisonderwijs.

Voorbeeld: in de 3+ groep wordt vandaag gewerkt binnen het thema voeding. De kinderen knippen en scheuren plaatjes van fruit en groenten uit boekjes en tijdschriften. Ze benoemen het en plakken het op twee grote vellen: eentje voor de groentes en eentje voor het fruit.

6. begeleiden van interacties

De vaardigheid om kinderen zich veilig en vertrouwd te laten voelen in de groep en een groepsgevoel te creëren.

Voorbeeld: Liam is 2,5 en speelt in de zandbak. Hij reikt een zandtaartje aan Minne. Minne is 1,5 en snapt dit gebaar niet. Ze gaat door in haar eigen spel. De pedagogisch medewerker benoemt naar Minne dat Liam een taartje voor haar heeft. 'Kijk Minne, Liam wil je wat geven. Pak het maar Minne! Wat lief van Liam.' Minne kijkt Liam aan en lacht.

Wennen

Om de kinderen te laten wennen aan onze opvang kunnen ouders er zelf voor kiezen om bijvoorbeeld de eerste week het kind halve dagen te brengen of minder dagen. We volgen hierin de wensen van de ouders.

Wanneer een kind doorstroomt naar een volgende groep gaat het kind samen met een vaste pedagogisch medewerker vooraf een kijkje nemen en kennis maken met de nieuwe gezichten.

Veel kinderen die naar onze BSO komen stromen door vanaf de dagopvang. Door de activiteiten met de 3+ groep hebben zij al kennis gemaakt met de ruimtes van de BSO. We nemen doorstromende kinderen ook een keertje mee op de route van school naar de BSO. Zo weten ze vooraf waar ze worden opgehaald en hoe we naar Mowgli gaan.

Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes

Doordat het kind geplaatst is in een stamgroep heeft het altijd bekende kinderen om mee te spelen. Het contact met bekende leeftijdsgenootjes is belangrijk om tot beter samenspel te komen.

Stamgroepen

Een stamgroep biedt continuïteit en geborgenheid in relatie met leeftijdgenootjes, groepsleiding en omgeving.

De kinderen op de dagopvang hebben een leeftijd van 0-4 jaar. Ze zijn onderverdeeld in 3 leeftijdsgroepen. Elke leeftijdsgroep heeft 2 of 3 stamgroepen. In totaal hebben we 7 stamgroepen.

Er geldt een maximaal aantal kinderen waar 1 pedagogisch medewerker verantwoordelijk voor is. Dit heet de pedagogisch medewerker-kind ratio (BKR). Oudere kinderen zijn minder afhankelijk en hebben minder begeleiding nodig van een pedagogisch medewerker. Terwijl een pedagogisch medewerker juist meer tijd en ruimte nodig heeft om aan de behoeften van baby's te voldoen. Daarom geldt dat een pedagogisch medewerker verantwoordelijk is voor:

maximaal 3 baby's;

maximaal 5 kinderen van 1 tot 2 jaar;

maximaal 8 kinderen van 2 tot 4 jaar;

3 – 19 maanden (babygroep)

1. Slingeraapjes: maximaal 8 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers
2. Koalabeertjes: maximaal 8 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers
3. Wasbeertjes: maximaal 8 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers

17-33 maanden (dreumesgroep)

1. Stokstaartjes: maximaal 11 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers
2. Pandabeertjes: maximaal 16 kinderen met 3 pedagogisch medewerkers

30-48 maanden (peutergroep)

1. Tijgertjes: maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers
2. Pantertjes: maximaal 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers

Een kind heeft in principe maar 1 stamgroep. Het kan zo zijn dat een kind bij aanvang tijdelijk wordt ondergebracht in twee stamgroepen omdat er in zijn groep nog geen plek is op alle gewenste dagen. We kunnen de kinderen dan eerder plaatsen en komen hiermee tegemoet aan de wensen van ouders.

3+ groep

Elke ochtend mogen maximaal 8 kinderen van 3 jaar uit de Pantertjes en Tijgertjes groep mee met de 3+ groep. De 3+ groep is geen stamgroep maar een activiteit. De kinderen gaan met een pedagogisch medewerker naar de BSO ruimte. Ze volgen daar de zelfde ochtendroutine als op een peutergroep maar krijgen wat meer uitdaging aangeboden. De groep kent drie doelen:

- Meer uitdaging bieden aan 3 jarigen
- Soepelere overgang naar school en BSO
- Werkdruk verlagen op de peutergroepen

Een vaste plek en open deuren beleid.

Elke stamgroep heeft een vast lokaal. Op bepaalde momenten hanteren we een open deuren beleid. Dat wil zeggen dat soms de deuren worden open gezet naar een aangrenzende groep. Kinderen kunnen zich dan vrij bewegen en andere kinderen, andere ruimtes en andere pedagogisch medewerkers bezoeken. Dit vergroot de diversiteit aan contacten en spelmogelijkheden. Bij de baby's is dat de deur tussen de Slingeraapjes en de Koalabeertjes. Bij de dreumesgroepen is dat de deur tussen de Stokstaartjes en de Koalabeertjes.

Een kind opvangen in een andere stamgroep

Het is toegestaan dat een kind opgevangen wordt in een andere groep, mits ouders daarvoor schriftelijke toestemming geven. Ze geven toestemming via het ouderportaal.

Voorbeeld uit de praktijk:

1. *Joep wil een dag extra komen. Hij is een Stokstaartje maar die zitten vol die dag. Bij de Pandabeertjes is wel plek. Joep wordt die dag met toestemming van de ouders bij de Pandabeertjes opgevangen.*
2. *De pedagogisch medewerker die ingeroosterd staat bij de Tijgertjes is ziek geworden. Er is geen vervanging gevonden. De Tijgertjes hebben die middag 11 kinderen. De Pantertjes hebben die middag 13 kinderen en kunnen daarom nog 3 kinderen opvangen. Er worden 3 kinderen van de Tijgertjes met toestemming van de ouders opgevangen bij de Pantertjes.*
3. *Jet start in augustus bij de Wasbeertjes. Ze komt op maandag, dinsdag en donderdag. Op donderdag is tot november nog geen plek. Jet wordt in samenspraak met de ouders tot november opgevangen in twee groepen. Op maandag en dinsdag bij Wasbeertjes, op donderdag bij de Slingeraapjes.*

Stamgroepen samenvoegen

Stamgroepen zijn soms niet helemaal gevuld. Wanneer een stamgroep weinig kinderen heeft dan wordt gekeken of de groep kan samenvoegen met een andere groep. Dit vergroot de mogelijkheid tot interactie tussen de kinderen. Ouders zijn op de hoogte van dit beleid.

Voorbeeld uit de praktijk:

1. *Op woensdag hebben de Pantertjes 7 kinderen. De Tijgertjes 5. Deze groepen worden dan samengevoegd in het lokaal van de Tijgertjes. Van beide groepen is 1 vast gezicht aanwezig.*
2. *Er zijn bij de slingeraapjes vandaag 3 kinderen ziek gemeld. Ze hebben er nog maar 2 over. Bij buurgroep de Koalabeertjes gaat het zelfde virus rond. Zij hebben 5 kindjes over. De twee slingeraapjes worden doorgeschoven naar de Koalabeertjes. Door het open deuren beleid kennen de kinderen de pedagogisch medewerkers van de Koalabeertjes en de andere kinderen. De pedagogisch medewerker die was ingeroosterd bij de Slingeraapjes neemt uren op en gaat naar huis.*

Wisselen van stamgroep

Kinderen wisselen normaliter enkel van stamgroep als ze de leeftijd bereikt hebben om door te stromen naar een oudere groep. Soms moeten we hier vanaf wijken omdat de situatie van het kind er om vraagt of omdat we planmatig geen andere uitweg zien. Er wordt dan met ouders in overleg een overstap gemaakt. Kinderen worden hier goed op voorbereid.

Voorbeeld uit de praktijk:

1. *Manouk is een introvert meisje en zit bij de Tijgertjes waarin ze weinig aansluiting vindt. Er zijn veel drukke jongetjes die een andere spelvoorkeur hebben als Manouk. Manouk heeft steeds minder zin om naar Mowgli te komen. Samen met ouders is besloten om Manouk naar de Pantertjes over te plaatsen omdat daar vriendinnetjes van haar zitten die ze nog kent van de dreumesgroep.*
2. *Er staan 3 kindjes van 19 maanden die nodig over moeten naar een opvolgende dreumesgroep. Er is echter te weinig ruimte. De groepen zitten vol. Pim heeft nog niet de leeftijd om door te stromen naar de peutergroep maar zou het fysiek en mentaal wel aankunnen. We gaan in overleg met de ouders van Pim om te vragen of hij vervroegd naar de Pantertjes mag. Er wordt zo ruimte gecreëerd voor de doorstromers vanuit de babygroep.*
3. *Het broertje van Anne is 3 maanden oud en wil starten op de babygroep. Anne heeft bij de Slingeraapjes gezeten en haar broertje plaatsen we daarom ook het liefst op die groep. Er is plek op woensdag en donderdag maar niet op maandag. We zouden er voor kunnen kiezen om het broertje op twee groepen te plaatsen in beginsel. Op de slingeraapjes groep zit ook Manon. Manon is 7 maanden oud en komt alleen op maandag. Manon is dol op de kindjes van de buurgroep en kruipt vaak al snel naar het andere lokaal als de deur open staat. We vragen daarom aan de ouders van Manon of we haar mogen overplaatsen naar de Koalabeertjes zodat het broertje van Anne gelijk vanaf het begin 1 vaste stamgroep heeft.*

Inrichting van de omgeving

Binnen

Alle kinderen van 0-4 jaar worden opgevangen in de rechter vleugel van het pand, plus 1 losstaand gebouwtje, het buitenhuisje. Deze vleugel bestaat uit 10 ruimtes, een keuken, een kelder en een brede gang. 6 ruimtes zijn ingericht als groepsruimtes. 3 ruimtes zijn ingericht als slaapkamer. 1 lokaal heeft zowel de functie groepsruimte als slaapruiimte. Het buitenhuisje is ingericht als speelruimte. In alle lokalen behalve de slaapkamers en de keuken mogen kinderen spelen. In de keuken en de kelder komen geen kinderen.

Alle lokalen zijn ingericht op de behoeftes van de stamgroepen. De Slingeraapjes en Koalabeertjes hebben de slaapkamer in hun lokaal. Er is daarnaast een tafel met kinderzitjes, een verschoonblok, een keukentje, een box en een vloermat. Spelmateriaal ligt in het zicht en kunnen de kinderen zelf pakken. Sommige materialen worden aangeboden op initiatief van de pedagogisch medewerkers. De Wasbeertjes hebben de zelfde inrichting maar maken gebruik van een slaapruiimte die zich buiten het lokaal bevindt.

Ook de Stokstaartjes en Pandabeertjes hebben een verschoonblok in de ruimte. Verder zijn deze ruimtes ingericht met diverse speelhoeken en een tafel met stoeltjes. De gang is bij de groepsruimte getrokken en is ook ingericht voor spel. Kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee spelen. Slapen doen de dreumesen in 2 slaapkamers die aan elkaar gekoppeld zijn. Deze slaapkamers bevinden zich buiten de groepsruimtes.

De Tijgertjes groep bestaat uit twee lokalen met een open deur daartussen. In het rechter lokaal zijn diverse speelhoeken. In het linker lokaal staat een tafel met banken en is een deel van de ruimte ingericht met matrasjes om op te slapen.

De pantertjes groep ligt buiten de vleugel in een eigen gebouwtje. We noemen dit het buitenhuisje. De ruimte is ingericht met diverse speelhoeken en heeft in het midden tafels en stoeltjes. Er wordt in deze ruimte geslapen op stretchers. Het lokaal heeft een eigen toiletvoorziening, een verschoonblokje en een keukentje.

Elke groep maakt gebruik van speelhoeken. Kinderen kunnen hierdoor gerichter kiezen voor een bepaald type spel of materialen. Het aanbod in de hoeken wordt met regelmaat gewisseld om de kinderen te blijven prikkelen en nieuwe uitdagingen te bieden.

Bij Mowgli is natuurbeleving een belangrijk middel en waarde. Dit zie je ook terug in de ruimtes. We hebben respect voor de aarde en duurzaamheid is dan ook een belangrijk punt van aandacht. Zowel bij de inrichting als het aangeboden spel- en knutselmateriaal is zichtbaar dat we veel gebruik maken van hergebruik. Oude meubeltjes krijgen een nieuw likje verf, een oude deur wordt een tafel, een oud ledikant een hekje, speelgoed waar kinderen van klanten uitgegroeid zijn krijgt bij ons een nieuw leven en er wordt naar hartenlust geknutseld met allerlei kosteloos materiaal wat anders weggegooid zou worden.

Nieuwe spullen worden zorgvuldig overwogen aangeschaft en zijn zoveel mogelijk gemaakt van duurzame materialen. De pedagogisch medewerkers richten zelf hun lokalen in. We streven naar een huiselijke sfeer.

Buiten

We hebben een enorm grote groene buitenruimte waar kinderen vrij kunnen spelen en ontdekken. Voor met name hele jonge kinderen kan die ruimte overweldigend zijn. Voldoende toezicht en nabijheid van vaste pedagogisch medewerkers zorgt er voor dat kinderen zich ook veilig voelen in deze open ruimte. Om overzicht te houden en geborgenheid te bieden hebben we de tuinen per leeftijdsgroep ingedeeld en omheind. Kinderen zitten niet op elkaars lip en kunnen zelf kiezen met wie, waar en wat ze spelen maar kunnen niet verloren lopen. We maken in de inrichting van de tuinen zoveel mogelijk gebruik van natuurlijke speelaanleidingen gecombineerd met losse elementen. Er liggen bijvoorbeeld losse planken en een boomstam, een hut van wilgentenen, een moestuintje. De speelelementen van hard plastic die nu nog in de tuinen te vinden zijn zullen niet vervangen worden als ze versleten zijn.

De kinderen van de baby en dreumesgroepen kunnen ook buiten slapen. We gebruiken hiervoor goedgekeurde bedjes van het bedrijf 'Lutje Potje'.

Structuur

De vaste ritmen van de seizoenen, herkenbare momenten van de dag, vaste rituelen rondom eten en vieringen zoals verjaardagen zijn belangrijke onderdelen van de structuur die een kind ervaart.

De seizoenen geven ons houvast. We vieren elk seizoen en bieden per seizoen 2 thema's aan om binnen te werken.

De indeling van de thema's ziet er dan als volgt uit:

	hoofdthema		Subthema's oneven jaren 2023/2025/2027	Subthema's even jaren 2024/2026/2028
21 december tot 20 maart	WINTER	21-12 t/m 5-02	Familie	Sprookjes
		06-02 t/m 20-03	Emoties	Beroepen
21 maart tot 20 juni	LENTE	21-03 t/m 7-05	Dieren	Planten
		8-05 t/m 20-06	Voeding	Sporten
21 juni tot 20 september	ZOMER	21-06 t/m 6-08	Water & aarde	Wetenschap en proefjes
		7-07 t/m 20-09	Helden	Rond de wereld
21 september tot 20 december	HERFST	21-09 t/m 5-11	Recyclen	Verkeer
		5-11 t/m 20-12	Post	Kleuren en vormen

Dagindeling Babygroepen

Het dagritme van baby's kan altijd afwijken. Zeker jonge baby's hebben nog hun eigen ritme met eten en slapen. We werken hierin samen met ouders. Naar mate dat de baby ouder wordt zal het steeds meer meegaan met het ritme van de groep.

7.30 Kinderen worden gebracht.

9.00 De late dienst arriveert. Hierna gaan de kinderen gezamenlijk fruit eten.

9.30 Verschonen. Hierna gaan de meeste kinderen slapen. De kinderen die wakker blijven gaan spelen, krijgen een activiteit aangeboden of worden mee genomen voor een wandeling.

11.00 Kinderen worden uit bed gehaald en de jongste kindjes krijgen hun fles.

11.30 De oudere kinderen eten gezamenlijk hun lunch aan tafel.

12.45 Verschonen. Hierna gaan de meeste kinderen naar bed.

- 13.00 Het lokaal wordt schoon gemaakt.
- 14.00 De pedagogisch medewerkers houden om de beurt pauze.
- 15.00 Kinderen worden uit bed gehaald en de jongste kinderen krijgen hun fles. De oudere kinderen krijgen water of rooibossthee. De kinderen die geen groentehapje krijgen bieden we een maiswafel of cracker aan. Hierna mogen ze vrij spelen.
- 16.00 De kinderen die dit van thuis hebben meegekregen krijgen nu een warme maaltijd aangeboden.
- 16.30 Verschonen
- 17.00 De vroege dienst gaat naar huis. Kinderen worden opgehaald.
- 18.30 Sluiting

Dagindeling Dreumesgroepen

- 7.30 Kinderen worden gebracht en gaan spelen.
- 9.00 De late dienst arriveert. We gaan samen het speelgoed opruimen.
- 9.15 We gaan aan tafel. We zingen liedjes en eten fruit. We drinken hierbij rooibossthee of water.
- 9.45 De kinderen worden verschoond. Kinderen die thuis bezig zijn met zindelijkheidstraining worden gestimuleerd om dat bij Mowgli ook te doen. We nemen ze mee naar de wc/ een potje.
- 10.00 Buiten spelen. Bij extreem weer kan dit ook binnen spelen zijn.
- 11.30 We gaan aan tafel voor de lunch.
- 12.15 De handen en gezichten worden gepeetst, de kinderen worden indien nodig verschoond en klaar gemaakt voor bed.
- 12.45 Naar bed.
- 13.00 Het lokaal wordt schoon gemaakt en de pedagogisch medewerkers houden om de beurt pauze.
- 15.00 Kinderen worden uit bed gehaald, indien nodig verschoond en aangekleed.
- 15.30 We eten een cracker of maiswafel aan tafel en drinken rooibossthee of water.
- 16.00 Buiten spelen. Bij extreem weer kan dit ook binnen spelen zijn.
- 16.45 Voor de vroege dienst naar huis gaat worden de luiers nog gecontroleerd en indien nodig verschoond.
- 17.00 De vroege dienst gaat naar huis. Kinderen worden opgehaald.
- 18.30 Sluiting

Dagindeling peutergroepen

- 7.30 Kinderen worden gebracht en gaan spelen.

- 9.00 De late dienst arriveert. We gaan samen het speelgoed opruimen.
- 9.15 We gaan handen wassen en aan tafel. We zingen liedjes en eten fruit. We drinken hierbij rooibosthee of water.
- 9.45 De kinderen worden verschoond of naar de wc gestuurd. Kinderen die thuis bezig zijn met zindelijkheidstraining worden gestimuleerd om dat bij Mowgli ook te doen. We nemen ze mee naar de wc/ een potje.
- 10.00 Buiten spelen. Bij extreem weer kan dit ook binnen spelen zijn.
- 11.30 We gaan handen wassen en daarna aan tafel voor de lunch.
- 12.15 De kinderen poetsen hun handen en monden. Ze gaan nog even naar de wc of worden zo nodig verschoond. Ze maken zich klaar voor slapen of rusten.
- 12.45 Het lokaal wordt schoon gemaakt.
- 13.00 De kinderen gaan slapen of rusten.
- 14.00 De pedagogisch medewerkers houden om de beurt pauze.
- 13.30 De kinderen die alleen even rusten staan weer op en gaan rustig spelen.
- 15.00 Kinderen worden uit bed gehaald, gaan naar de wc of worden indien nodig verschoond en kleden zich weer aan.
- 15.30 We eten een groenten aan tafel en drinken rooibosthee of water.
- 16.00 Buiten spelen. Bij extreem weer kan dit ook binnen spelen zijn.
- 16.45 Voor de vroege dienst naar huis gaat worden de luiers nog gecontroleerd en indien nodig verschoond.
- 17.00 De vroege dienst gaat naar huis. Kinderen worden opgehaald.
- 18.30 Sluiting

1.2 Ruimte voor persoonlijke competentie

Kinderen zijn de volwassenen van morgen maar zij zijn boven alles kinderen in het hier en nu die van nature al beschikken over belangrijke eigenschappen die zij in de toekomst nodig hebben. Wanneer wij vertrouwen, uitdaging, veiligheid en passende uitdaging bieden kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen.

Ontdekkers

Kinderen zijn van nature ontdekkers. Ze leren de wereld om zich heen te begrijpen door te spelen en te ontdekken. Bij Mowgli gebruiken we enkele pedagogische uitgangspunten van Maria Montessori en Rudolf Steiner. Beide pedagogen gaan uit van de natuurlijke drang van kinderen om op onderzoek te gaan. Kinderen krijgen de ruimte om veel zelf te doen. Dit stimuleert hun zelfredzaamheid. We gebruiken ook de visie van Janusz Korczak. Het was zijn overtuiging dat we respect moeten hebben voor het kind in het nu waarbij we er op moeten vertrouwen dat elk kind al heel veel zelf kan. De pedagogisch medewerkers begeleiden hen hierin, moedigen aan en bieden duidelijke kaders. Binnen een gestructureerd dagprogramma is er ruimte voor elk kind om op eigen wijze en niveau uitdagingen aan te gaan. Op de babygroepen hanteren we ook de overtuiging van Emmi Pikler dat een kind wanneer het de kans krijgt te onderzoeken en te leren in zijn eigen tempo - beter leert zitten, staan, spreken en denken dan een kind dat gestimuleerd of geholpen wordt in haar ontwikkeling.

We kiezen er bewust voor om niet strikt alle uitgangspunten van de genoemde pedagogen aan te hangen. We zijn geen montessori- of antroposofisch kinderdagverblijf. We laten ons inspireren en gebruiken de punten die wij bij onze visie vinden passen.

Individueen

Spelen doen kinderen voor hun plezier. Alleen of samen met anderen. Doen waar je zin in hebt. Het aansluiten bij de belangstelling van het kind en het goed kijken naar het kind is van groot belang. De pedagogisch medewerkers onderzoeken de mogelijkheden en wensen van de kinderen en bieden hen de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Binnen het ritme van de seizoenen bieden we thematische activiteiten aan om kinderen te prikkelen. Ze worden echter nooit geforceerd om hier aan deel te nemen.

Door het kind te bevestigen, zelf te laten verkennen, zelf te laten puzzelen en aan te moedigen, groeit zijn zelfvertrouwen.

Wij hechten veel waarde aan vrije expressie. Vrije expressie is het middel bij uitstek voor kinderen om elkaar te laten zien welke belevingswereld ze hebben. Wij geven daarom de kinderen zoveel mogelijk vrijheid in materiaalkeuze, speelmogelijkheden en uitingen.

Kinderen proberen oplossingen te vinden voor allerlei zaken waar ze mee te maken krijgen en doen zo ervaringen op die hen helpen hun creativiteit, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en veerkracht te ontwikkelen. Zo ontstaat er een basis om contacten aan te gaan met andere kinderen en volwassenen.

Buitenspelers

Speelnatuur stimuleert avontuurlijk spel. Het nodigt kinderen uit om veel te bewegen. Ze kunnen zich er elke dag opnieuw enorm uitleven. Buiten kunnen kinderen veel meer, gevarieerder en intensiever bewegen dan binnen. Zwitsers onderzoek laat zien dat kinderen hierdoor een betere motoriek ontwikkelen. Groen is een uitstekende strategie om overgewicht tegen te gaan. Het is voor kinderen een basisbehoefte om veel te kunnen bewegen. Kinderen vinden het heerlijk om buiten te spelen. Daarnaast leren zij hun grenzen en mogelijkheden kennen.

Buiten leert het kind ook om met onvoorspelbare situaties om te gaan. Een boomstam is bijvoorbeeld het ene moment nat en glad, maar bij droog weer kun je er prima over lopen.

De natuur is dynamisch. De speelmogelijkheden variëren met de seizoenen en weersomstandigheden. Spelvormen staan niet vast. Kinderen krijgen hierdoor een omgeving om zelf uit te vinden en te ontdekken. De buitenruimte van Mowgli maakt kinderen nieuwsgierig, nodigt uit tot ontdekken en prikkelt de fantasie. Het vrije spel, dat aan de basis ligt voor creativiteit en het ontwikkelen van een eigen identiteit, wordt optimaal gestimuleerd. Bovendien leren kinderen binnen veilige kaders om te gaan met risico's.

Buiten maken we gebruik van natuurlijke speelaanleidingen. Een omgevallen boom, een bosje waar je in weg kan kruipen, takken en bladeren. We voegen hier zogenaamde 'loose parts' aan toe. Dit zijn bijvoorbeeld planken, autobanden, pallets, dakgoten, stenen, bakjes.

Kinderen leren buiten ook over planten en dieren, natuurlijke materialen en processen: ze leren bijvoorbeeld dat brandnetels prikken, dat niet alle vogels er het hele jaar zijn, hoe iets groeit en waar insecten zich schuil houden. Onze kleine moestuintjes laten kinderen zien en ervaren waar voedsel vandaan komt. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die hun eigen voedsel kweken, beter eten.

Risiconemers

Bij kinderopvang Mowgli bieden we kinderen de kans om risico's te nemen en hiervan te leren. We bieden risico's in 6 categorieën, passend bij de leeftijd:

- Snelheid (rennen, fietsen, glijden)
- Hoogte (klimmen, springen)
- Ruig spel (stoeien, botsen, tikkertje)

- Riskante gereedschappen (Schep, hark)
- Bij gevaarlijke elementen (water, gladde boomstam)
- Verdwijnen (verstoppertje, uit zicht spelen, hut)

Omgaan met risico's kent veel voordelen. Het versterkt de risico competentie om zichzelf te beschermen, het stimuleert veerkracht en weerbaarheid, vergroot het zelfvertrouwen, vergroot de creativiteit en leert kinderen grenzen te verkennen en persoonlijke kwaliteiten te ontdekken.

Er is een groot verschil tussen risico's en gevaar. Risico's horen bij de kinderen. Gevaar bij de volwassenen om hen heen. Wij zijn er om de kinderen te behoeden voor grote gevaren maar geven ze de ruimte om zelf eigenaar te zijn van de risico's die ze nemen.

Voorbeeld uit de praktijk:

- Op de babygroep staat een laag klimtoestel. Jente is 8 maanden en heeft net leren kruipen. Via de lage helling weet ze op de verhoging te komen. Ze heeft alleen nog niet ontdekt hoe ze er weer af kan komen. Ze gaat huilen. Een pedagogisch medewerker komt naast haar zitten en moedigt Jente aan om er af te komen. Het lukt Jente om er aan de zijkant af te komen maar ze kukelt wel om. Ze is hier kort van onder de indruk maar probeert het al vlug opnieuw. Rayan is 7 maanden en ligt al een poosje op zijn buik te kijken. Na een paar succesvolle pogingen van Jente besluit hij haar na te doen.

- Joris is 3 jaar. Er staat een grote struik met buigzame takken. Joris trekt aan een tak en laat hem los. De tak zwaait terug omhoog en raakt net zijn oor. Het levert hem een schram op. Dat doet zeer! De pedagogisch medewerker troost hem. Joris begrijpt nu iets over onder andere veerkracht, oorzaak en gevolg.

1.3 Ruimte voor sociale competentie

Mensen zijn sociale wezens. We hebben veel te maken met andere mensen. We vinden het daarom van groot belang dat kinderen zich ontwikkelen tot volwassenen die goed kunnen functioneren in onze samenleving. Ze hebben daarvoor tal van vaardigheden nodig zoals helpen, conflicten voorkomen en oplossen, communiceren, samenwerken, inleven en opkomen voor elkaar. Het veilig spelen in een groep met bekende leeftijdsgenootjes onder begeleiding van vaste pedagogisch medewerkers biedt een goed klimaat om die vaardigheden te leren. Door samen te spelen en groepsactiviteiten te doen gaan kinderen relaties aan en leren ze daarbij de uitdagingen die dat met zich meebrengt het hoofd te bieden. Ze leren op hun beurt te wachten, te delen, ruzietjes op te lossen, afspraken maken, opkomen voor zichzelf en anderen en omgaan met succes en teleurstellingen. De pedagogisch medewerker begeleidt dit proces door een afwachtende houding aan te nemen en in te grijpen wanneer iets niet voldoende lukt. Zo zal een pedagogisch medewerker eerst twee kinderen die een conflict hebben de kans geven het zelf op te lossen maar zal ingrijpen wanneer dit niet lukt en handvatten geven om het anders aan te pakken.

We hanteren de 30 seconden regel. Als de pedagogisch medewerker het gevoel heeft in te moeten grijpen wacht ze (wanneer de situatie dit toelaat) 30 seconden af. Vaak hebben kinderen het binnen die tijd al zelf opgelost.

Voorbeeld uit de praktijk:

- 1. Fieke is 2 jaar. Ze wil op de loopfiets. Hugo zit al op de loopfiets. Fieke duwt en trekt aan de loopfiets. Hugo gaat gillen en slaan uit reactie. Fieke trekt aan de jas van Hugo. De pedagogisch medewerker die dit staat te observeren grijpt in en wacht geen 30 seconden af. Ze weet uit ervaring dat deze kinderen hier onderling niet uit komen en dat de kans bestaat dat Hugo letterlijk van zich af gaat bijten. Ze neemt Fieke bij de hand. 'Hugo heeft de loopfiets. Je moet wachten tot hij klaar is. Wil je de driewieler?'*
- 2. Dylan is bijna 4. Hij heeft een 'soepje' gemaakt van water, blaadjes, gras en zand. Samen met Sanne van 3,5 speelt hij dat ze soep maken voor papa en mama. Florian, net 3 jaar oud, komt er bij en gooit*

besjes in de soep. Dylan en Sanne worden boos. Ze willen dit niet in hun soep. Ze schreeuwen naar Florian. Florian gaat huilen en trekt aan de pan. De pedagogisch medewerker wil nu eigenlijk ingrijpen maar wacht nog eventjes af. De pan kiept om en is leeg. Het schreeuwen en huilen stopt. Sanne vult de pan met zand. 'Zullen we taart maken met besjes?'

Pedagogisch medewerkers benoemen successen, hoe klein ook. Ze geven elk kind complimentjes en benoemen de sterke kanten en unieke eigenschappen. Zo leren de kinderen eigenheid te waarderen en begrip te hebben voor elkaar. Pedagogisch medewerkers zetten een positieve sfeer neer waarin aanmoediging en enthousiasme belangrijke eigenschappen zijn om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling.

Kinderen die veel tijd doorbrengen in de natuur ontwikkelen zich beter op sociaal vlak. Ze helpen elkaar vaker, hebben minder conflicten en accepteren hun grenzen beter. Door zelfstandig de buitenruimte te verkennen, de omgeving te ontdekken en er op te reageren ontwikkelen kinderen een gevoel van controle over die omgeving en daarmee het gevoel dat ze echt met de omgeving om kunnen gaan. Een goed zelfvertrouwen geeft een kind een stevige basis.

1.4 Kinderen normen en waarden bijbrengen

Wij maken afspraken met de kinderen die passen bij hun leeftijd. De basis daarvoor zijn respect voor jezelf, elkaar, spullen en de natuur en leven op een gezonde en duurzame manier

Het bijbrengen van normen en waarden betekent voor de pedagogische werkwijze dat per leeftijdsgroep gekeken wordt naar wat passend is voor de kinderen. Kinderen kopiëren gedrag van leeftijdsgenoten en volwassenen. Het goede voorbeeld geven en kinderen daarin meenemen is daarom onze basis. Zo leren de kinderen al heel vroeg dat we bijvoorbeeld eten aan tafel, spullen opruimen, op onze beurt wachten en elkaar groeten.

De pedagogisch medewerkers houden rekening met de eigenheid en autonomie van kinderen. De kinderen mogen zijn wie ze zijn. Er wordt geen oordeel gegeven over verschillen tussen kinderen en er is veel aandacht voor een goede omgang met elkaar. We hebben ook respect voor de normen en waarden die kinderen van huis uit meenemen.

In de groep wordt op kindniveau gesproken over afspraken en omgangsvormen. De kinderen krijgen een schouderklopje of complimenten van de pedagogisch medewerkers als zij meehelpen, elkaar helpen of bepaalde dingen goed doen.

Door in een goede sfeer duidelijke afspraken te maken en ervoor te zorgen dat ze ook worden nageleefd voorkom je over het algemeen ongewenst gedrag bij de kinderen.

Positief gedrag wordt altijd beloond. Negatief gedrag wordt gezien als het onvermogen van een kind om het juiste gedrag te laten zien. Hierin zit een leerkans en de situatie wordt dan ook als zodanig aangepakt. Het gedrag wordt benoemd en we laten zien en benoemen hoe het anders kan. We gaan op zoek naar mogelijkheden om het kind het juiste gedrag te laten oefenen en juichen toe als dit lukt.

Soms lukt het een kind onvoldoende om positief gedrag te laten zien. Wanneer het gedrag van een kind de eigen ontwikkeling of dat van groepsgenoten in de weg zit ondernemen we actie. We zullen dan samen met de ouders gaan zoeken naar de oorzaak van het gedrag en manieren bedenken om tot verbetering te komen. Soms lukt het ons niet om tot verbetering te komen. We zijn dan handelingsverlegen. Samen met ouders wordt er gekeken of er hulp nodig is. In uiterste gevallen, wanneer de fysieke of emotionele veiligheid van het kind of de groepsgenootjes in gedrang is, kan besloten worden dan het kind niet meer naar Mowgli kan komen.

2. Veiligheid

2.1 Veilig en gezond

Naast emotionele veiligheid bieden we vanzelfsprekend ook fysieke veiligheid. Een kind moet in alle veiligheid kunnen spelen en ontdekken. We voeren jaarlijks een risico inventarisatie uit en baseren hierop ons veiligheidsdocument. Hierin staat omschreven wat wij doen om kinderen op te laten groeien in een veilige omgeving. Er zijn duidelijke protocollen en werkafspraken waar elke pedagogisch medewerker van op de hoogte is. We hebben altijd Bhv'ers en EHBO'ers op de werkvloer. Het pand wordt jaarlijks gekeurd op brandveiligheid en we voeren jaarlijks een ontruimingsoefening uit. We hebben een hygiëne protocol waarin omschreven staat hoe we zorg dragen voor veilig voedsel en een hygiënische omgeving.

Zoals beschreven in 1.2 sluiten we niet alle risico's uit en omarmen we risicovol spel. We maken al vroeg afspraken met kinderen die te maken hebben met veiligheid. In de speelomgeving sluiten we grote gevaren uit maar laten we aanvaardbare risico's intact.

Het complete veiligheidsdocument is door elke ouder digitaal op te vragen.

Van elk (bijna) ongeval houden we een registratie bij. Dit om, waar mogelijk, herhaling te voorkomen en te kunnen evalueren waar verbeterpunten liggen. De preventiemedewerker bekijkt elke individuele registratie en handelt hier zo nodig naar. Aan het eind van elk kalenderjaar wordt een rapport opgemaakt.

2.2 Gezonde voeding

Gezonde voeding en veel bewegen dragen bij aan het algeheel welbevinden van een kind. Omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen al op jonge leeftijd de waarde van gezonde en duurzame voeding leren kennen bieden wij gezonde keuzes aan. Het heeft onze voorkeur om biologische producten te gebruiken. We leren de kinderen waar de voeding vandaan komt. Melk komt uit een koe, een wortel uit de grond. We ondersteunen dat met moestuintjes. Wanneer een kind jarig is mag het trakteren. We vragen ouders om een gezonde traktatie mee te geven. Het traktatiebeleid wordt meegegeven bij de intake en wordt in de tamtam regelmatig herhaald. In 2024 wordt het traktatiebeleid toegevoegd aan het ouderportaal.

2.3 De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen de kinderopvang hebben we met veel protocollen te maken, zeker op het gebied van veiligheid van de kinderen. Een belangrijk protocol is "de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling". Hierin staan verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling beschreven, met daarbij de verschillende routes die je moet bewandelen, indien er signalen zijn van enig geweld of mishandeling. Binnen Kinderopvang Mowgli zorgen we ervoor dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de verschillende signalen en welke eerste stappen ze moeten nemen om in gesprek te gaan met collega's, onze pedagogisch coach, de directie en eventuele externe instanties.

2 maal per jaar behandelen we verschillende facetten uit de meldcode, binnen de groepsoverleggen, zodat de signalen en de verschillende stappenplannen vers in het geheugen blijven van onze pedagogisch medewerkers.

Zowel bij het signaleren van achterstanden in de ontwikkeling van het kind als bij signalen die te maken kunnen hebben met enige vorm van huiselijk geweld of kindermishandelingen, zal er na intern overleg, al heel snel met de ouders of verzorgers van het kind gesproken worden. Hierbij is altijd onze pedagogisch coach en/of de directie aanwezig. Daarnaast wordt er, eventueel in overleg met de ouders/verzorgers, contact opgenomen met externe instanties, welke op onze sociale kaart vermeld staan. Het doel is altijd om het welzijn, de veiligheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind te verbeteren.

3. Ouders

3.1 Samen opvoeden

Ouders zijn de belangrijkste opvoeders van hun kind. Opvoeden doen we samen. Het is in belang van het kind dat ouders en de kinderopvang elkaar vertrouwen en samen de gedeelde verantwoordelijkheid aangaan. Er wordt altijd tijd vrij gemaakt voor een goede overdracht. Als een overdracht meer tijd kost dan er op dat moment is dan wordt er een afspraak ingepland op een rustiger moment.

Waarden en normen van de ouders worden altijd gerespecteerd en waar mogelijk doorgezet in de opvoeding bij Mowgli.

3.2 Welbevinden gesprek.

Om samen met de ouders naar het welbevinden van het kind te kijken, nodigen we ouders uit voor een jaarlijks gesprek. Hierbij wordt specifiek gekeken of een kind zich prettig en op zijn gemak voelt bij de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen in de groep, de ruimte en de manier van werken. We doen dit omdat we het vertrouwen hebben dat een gezond kind wat zich veilig en prettig voelt in een omgeving die voldoende stimulerend is ook optimaal zal ontwikkelen.

Voorafgaande aan het gesprek wordt een kind geobserveerd door de mentor. Met behulp van een kijklijst wordt gekeken hoe het kind zich beweegt binnen de groep, hoe het contact maakt met andere kinderen en de pedagogisch medewerkers en hoe het zich verder ontwikkeld. Vooraf aan het gesprek maakt de mentor van het kind hiervan een praatlijst. Als de mentor en ouder in gesprek zijn, kunnen er ook eventueel afspraken worden gemaakt over de opvoeding van het kind.

Aan het einde van de peuterperiode wordt aan de ouders toestemming gevraagd of we een schriftelijke overdracht mogen doen van de ontwikkelingsgegevens van het kind naar de basisschool. Indien ouders hiervoor geen toestemming geven dan dragen we de ontwikkelingsgegevens over aan de ouders, zodat zij het zelf aan de school kunnen overdragen. Indien een kind overstapt naar onze BSO, dan dragen wij de gegevens van het kind ook over naar onze BSO.

Alle pedagogisch medewerkers zijn goed op de hoogte van hoe een normale ontwikkeling er uit ziet. Elk kind mag op eigen tempo ontwikkelen dus onderlinge verschillen mogen er zijn. We houden geen scorelijsten bij over de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Wanneer de ontwikkeling van een kind echter opvallend verloopt observeren we het kind uitgebreider via observatielijsten van de SLO of CED groep. Dit wordt altijd in overleg gedaan met de pedagogisch coach en ouders. Bij bijzonderheden kunnen we advies vragen aan externe instanties zoals het consultatiebureau. In overleg met de ouders kan er ook doorverwezen worden naar een externe instantie of bijvoorbeeld een gezinscoach.

3.2 Ouderparticipatie

Samen opvoeden vraagt om samenwerking. Ouders kunnen op diverse manieren meedenken en meedoen. Ouders kunnen zich aansluiten bij de oudercommissie. Zij beslissen mee over het beleid wat gevoerd wordt. Er zijn ook regelmatig oproepjes of ouders willen helpen met praktische zaken of hun expertise willen delen.

In 2024 wordt samen met de oudercommissie gekeken hoe we de ouderparticipatie kunnen vergroten.

3.3 Klachten

Bij klachten vinden we het belangrijk dat we ze weten. Wij staan open voor alle feedback. In eerste instantie persoonlijk. Lukt dat niet dan kan de klacht bij het management neergelegd worden. Mocht dat ook tot onvoldoende bevrediging leiden dan is er nog de klachtencommissie kinderopvang. De link is op onze website te vinden.

4. Informatie

De grootse informatiebron is onze maandelijkse nieuwsbrief: de “tamtam”. Hierin staat alle actuele informatie.

In de hal hangt een boom aan de wand met daarin foto’s van de pedagogisch medewerkers die bij ons werkzaam zijn. Bij de deuren van de lokalen is zichtbaar wie er die dag werken.

Er is een informatiebord in de gang. Hier zijn de namen van de leden van de oudercommissie te vinden en er staan soms informatiefolders van externe partijen.

Tijdens een intake wordt informatie overgedragen over de gang van zaken op ons kinderdagverblijf.

Soms worden er informatie avonden georganiseerd.

De website voorziet in basis informatie en het inspectie rapport van de GGD is hier te downloaden.

In het ouderportaal zijn ook steeds meer documenten te vinden. Berichten worden ook via het ouderportaal verstuurd.

5. Kwaliteitsontwikkeling

5.1 Persoonlijke ontwikkeling

Ontwikkelen doe je niet alleen als kind maar blijf je een leven lang doen. Pedagogiek is altijd in beweging. We willen dat onze pedagogisch medewerkers net als de kinderen hun nieuwsgierigheid en autonomie behouden. We bieden ze daarom de kans om zich te ontwikkelen op een manier die bij ze past. We geven dit vorm in een scholingsplan.

Jaarlijks wordt tijdens een functioneringsgesprek voor elke pedagogisch medewerker in kaart gebracht waarin ze zich willen ontwikkelen en hoe we dat gaan aanpakken. Dat kan een cursus zijn, een webinar, het aanschaffen van vakliteratuur, meedraaien op een andere groep, een extra sessie met de pedagogisch coach, podcasts, e-learning, een lezing bijwonen, naar de kindvakbeurs gaan etc. We maken een persoonlijk ontwikkel plan en passen dat elk jaar aan.

5.2 Teamontwikkeling

Minimaal 1 keer per jaar hebben we een personeelsbijeenkomst waarbij we werken aan teambuilding. Daarnaast bieden we met regelmaat bijscholing aan voor het hele team. Dit kan gaan om EHBO, BHV of baby cursussen maar kan ook gaan om verdiepingstrainingen.

5.3 Pedagogisch coach

Binnen Kinderopvang Mowgli is Diana Vissers werkzaam als Pedagogisch Coach. Zij werkt 32 uur per week. Hiervan werkt ze minimaal 25 uur per week als pedagogisch coach en stage coördinator. Per FTE moet zij minimaal 10 uur besteden aan pedagogisch coaching. Wij hebben op 1 januari 2024 27 FTE. Zij moet dus minimaal 270 uur per jaar besteden aan pedagogisch coaching. Iedere medewerker heeft recht op coaching en krijgt standaard per jaar 2 ontwikkel gesprekken aangeboden. Aan de hand van ons beleid pedagogische praktijk die gebaseerd is op het veldinstrument observatie pedagogische praktijk en de checklist interactievaardigheden worden pedagogische leerdoelen vastgesteld in een plan van aanpak. Tijdens het functioneringsgesprek, 1 keer per jaar wordt aandacht besteed aan het pedagogisch functioneren en worden aandachtspunten in kaart gebracht. Tijdens intervisiemomenten en pedagogisch overleggen wordt op groepsniveau aandacht besteed aan het bewaken en verhogen van de pedagogische kwaliteit.

Binnen het takenpakket valt:

- Individuele coaching (ontwikkel gesprekken) pedagogisch medewerkers volgens wet IKK.
- Coaching op individuele vraag van pedagogisch medewerker
- Aanwezigheid op groepsoverleg waar het een kind bespreking of andere coaching/ teamvragen
- Aanwezigheid team overleg
- Functioneringsgesprekken

- Ondersteuning bij oudergesprekken
- Meewerkend coach op de groep als er een vraag, of meedenken wenselijk is over een specifieke plan van aanpak bij een kind
- Observaties op de groep
- Begeleiding Studenten
- Samenwerking / netwerk onderhouden met consultatie bureau en andere samenwerkingen betreffende het welzijn van kinderen.

5.4. Beleidsmedewerker

Binnen Kinderopvang Mowgli is Irma de Lezenne Coulander werkzaam als Beleidsmedewerker. Zij werkt 32 uur per week. Wettelijk gezien moet zij 50 uur voor de BSO en 50 uur voor de dagopvang besteden aan pedagogische beleidsvorming. In de praktijk werkt ze minimaal 20 uur per week aan onderstaande taken:

- Volgen van wet en regelgeving
- Ontwikkeling nieuwe onderdelen pedagogisch beleid.
- Aanwezigheid op managementoverleg, voorbereiding en uitwerking van punten op dit overleg die verband houden met het pedagogisch beleid.
- Aanwezig op teamoverleg. Voorbereiding en uitwerking van punten op dit overleg die verband houden met het pedagogisch beleid.
- Actueel houden van het pedagogisch beleid voor dagopvang en bso.
- Risicomonitor en het daaruit voortvloeiende
- Veiligheidsdocument met protocollen
- Meldcode kindermishandeling
- Personeelshandboek
- Voorbereiding en uitvoering geven aan interne bijscholing mbt bovenstaande items
- Teams of individuele pedagogisch medewerkers begeleiden in de uitvoering van beleidsplan
- Overleg met de pedagogisch coach, hoofd dagopvang en hoofd BSO over de inhoud en uitvoering van pedagogisch beleid.
- Coachen pedagogisch coach

5.5 Stagiaires en vrijwilligers

Omdat wij een erkend leerbedrijf zijn, hebben wij het gehele schooljaar stagiaires die boven de sterkte staan en het vak leren in de praktijk. Zij krijgen verschillende taken, zoals het doen van allerlei activiteiten met kinderen, de kinderen verzorgen en verschonen, de maaltijden voorbereiden, de ruimten schoonhouden en andere huishoudelijke activiteiten. Bij de babygroepen hebben we geen eerstejaars stagiaires, vanwege de kwetsbaarheid van (jonge) baby's.

We maken tevens gebruik van BBL-stagiaires. Zij mogen soms al worden ingezet als zij aan bepaalde wettelijke eisen hebben voldaan. Een BBL stagiaire staat nooit alleen maar altijd onder toezicht van een gediplomeerde kracht.

Wij hebben een vaste vrijwilligster bij de dreumesgroepen. Zij doet activiteiten mee met de kinderen, helpt met verschonen en verzorging, helpt bij het voorbereiden van de maaltijden en doet huishoudelijk werk.